

ELY-keskus
Kirjaamo
PL 36
00521 Helsinki

Asia: Lausunto Santalan kartanon tuulipuiston laajennuksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Lausunnon antaja: Lausunnon antaa BirdLife Suomen jäsenyhdistys Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa r.y. (rek.nro 116.353, 2055 jäsentä vuoden 2009 alussa). Yhdistyksen tarkoituksena on edistää ja kehittää lintuharrastusta, lintujen- ja luonnonsuojelua sekä toimia alueensa lintuharrastajien ja tutkijoiden yhdysiteenä. Yhdistyksen toiminta-alue on Helsinki ja sen ympäristö (Uusimaa ja Sipoo Itä-Uudellamaalla).

Yhteystiedot: Tringa ry, Aili Jukarainen, PL 154, 00101 Helsinki, suojelusihteeri@tringa.fi

Yleistä

SABA Wind Oy Ab on laajentamassa Hangon Santalassa sijaitsevaa tuulipuistoaan 2-3:lla uudella tuulivoimalalla. Uudet voimalat sijoittuvat vanhoista voimaloista nähden koiliseen, kohti Koverharia, Hankoniemen kapeinta kohtaa, jonne wpd Finland Oy suunnittelee 5:n voimalan suuruista tuulivoimapuistoa. Santalan uuden voimalat sijoittuisivat ko. YVA-ohjelman mukaan 4-5 kilometrin päähän suunnitellusta wpd Finlandin tuulipuistosta.

Alueen merkitys linnustolle

Hankoniemellä on merkitystä pesimäalueen lisäksi myös lintujen läpimuuttokohteena. Niemi toimii johtojänteenä ohjaten varsinkin syksyistä petolintumuuttoa (Pöyhönen 1995). Hankealueelta ei kuitenkaan ole olemassa tietoja lintujen pienipiirteisemmästä muuttolinjojen sijoittumisesta. Tuulivoimalat ovat paikoin aiheuttaneet erityisesti leveäsiipisten petolintujen törmäyksiä (BirdLife International, 2002). Pitkäikäisinä ja hitaasti lisääntyvinä petolinnuilla jo muutaman yksilön menetyksellä saattaa olla merkittäviä vaikutuksia paikallisiin populaatioihin. Useat petolintulajit ovat jo nyt uhanalaisia ja osalla Hankoniemeäkin pitkin muuttavista lajeista kannankehitys on jo nyt epäsuotuisa (esim. hiiri-, mehiläis- ja varpushaukka; Björklund ym. 2009).

Tuulivoimaloilla saattaa olla merkitystä myös pesimälinnustolle. Syksyllä 2009 julkaistun tutkimuksen mukaan tiettyjen lintujen esiintyminen pesimäaikaan on vähäisempää tuulivoimaloiden läheisyydessä kuin vertailualueilla (Pearce-Higgins, J. ym. 2009).

YVA-ohjelmassa todetaan sivulla 56, että hankealueen merkitys pesimälinnustolle arvioidaan osana vuonna 2009 toteutettua luontoselvitystä sekä alueen merkitys muuttavalle linnustolle arvioidaan olemassa olevan aineiston perusteella. (SABA Wind, 2009.)

Suunnitellun tuulipuiston laajennuksen alueen merkitys pesivälle ja sen läpimuuttavalle linnustolle on selvitettävä erillisellä linnustaselvityksellä, jotta eri laajennusvaihtoehtojen todelliset vaikutukset alueen linnustoon voidaan arvioida. Tringa r.y:n tiedossa ei ole aineistoa, jonka perusteella tuulivoimapuiston laajennuksen alueen merkitys lintujen muuttoreittinä voitaisiin arvioida. Hankoniemen kärjessä sijaitsevan Hangon lintuaseman aineisto ei kerro muuttajamääriä ja reittejä muualla Hankoniemellä. Muuttolintuselvitys on puiston laajennusta toteutettava koko muuttokauden osalta (kevätmuutto: maaliskuun loppu – toukokuu, syysmuutto: elokuun alku – marraskuun alku).

Yhteisvaikutusten arviointi

Noin 4-5 kilometrin päähän Hankoniemelle, Koverhariin suunnitellaan rakennettavaksi viiden voimalan suuruinen tuulivoimapuisto. Santalan tuulivoimapuiston laajennuksen ja Koverhariin suunnitellun tuulivoimapuiston merkitys Hangon linnustolle tulisi ehdottomasti arvioida yhdessä hankkeiden huomattavan läheisyyden vuoksi. Erillisten selvitysten vaarana on, että mahdolliset, merkittävämmät yhteisvaikutukset jäävät huomioimatta.

Verkkoon liittäminen

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa tarkastellaan neljää eri vaihtoehtoa liittää suunnitellut voimalat sähköverkkoon. Tarkastelluista vaihtoehtoista kahdessa ehdotetaan käytettäväksi maakaapelointia ilmajohtojen sijaan. Maakaapelointi on ehdottomasti ilmajohtoa parempi vaihtoehto linnuille. Voimaloiden lähelle sijoitettavat ilmajohtot houkuttavat lintuja istumaan niillä ja viettämään enemmän aikaa voimaloiden läheisyydessä, joka lisää lintujen törmäysriskiä voimaloihin. (BirdLife Suomi, 2010.)

Helsingissä tammikuun 21. päivänä 2010

Seppo Vuolanto
puheenjohtaja
Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —
Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa r.y.

Lähteet:

Birdlife International 2002: Windfarm and Birds: An analysis of the effects of windfarms on birds, and guidance on environmental assessment criteria and site selection issues.

BirdLife Suomen www-sivut 19.1.2010 osoitteessa:
<http://www.birdlife.fi/suojelu/paikat/tuulivoima.shtml>

Björklund, H., Honkala, J. & Saurola, P. 2009: Petolintuvuosi 2008 – eteläiset myyräkannat kasvaneet. – Linnut-vuosikirja 2008, 52-67.

Pearce-Higgins, J.; Stephen, L.; Langston, R.; Bainbridge, I & Bullman, R. 2009: The distribution of breeding birds around upland wind farms. *Journal of Applied Ecology* 46, 1323–1331.

Pöyhönen, M. 1995: Muuttolintujen matkassa. Otava. Keuruu.

SABA Wind Oy Ab 2009: Santalan tuulipuiston laajennus, ympäristövaikutusten arviointiohjelma.